

**STANOVISKO č. 2/2007**

**EURÓPSKEJ AGENTÚRY PRE BEZPEČNOSŤ LETECTVA**

**k nariadeniu Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1702/2003,  
stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti  
a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí  
a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií**

**a**

**k nariadeniu Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 2042/2003  
o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení  
a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností**

## I. Všeobecné informácie

1. Účelom tohto stanoviska je navrhnúť Komisii zmenu a doplnenie nariadenia Komisie (ES) č. 1702/2003<sup>1</sup> a č. 2042/2003<sup>2</sup>. Dôvody tejto činnosti vytvárania predpisov sú uvedené ďalej.
2. Toto stanovisko bolo prijaté podľa postupu stanoveného správnou radou agentúry<sup>3</sup> v súlade s ustanoveniami článku 14 nariadenia (ES) č. 1592/2002<sup>4</sup>.

## II. Konzultácie

3. Návrh stanoviska k nariadeniu Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1702/2003, bol uverejnený (oznámenie o navrhovanej zmene a doplnení (*notice of proposed amendment, NPA*) 9/2006) na internetovej stránke agentúry dňa 5. júla 2006.
4. Do uzávierky, 5. októbra 2006, agentúra dostala 235 pripomienok od národných orgánov, odborných organizácií a súkromných spoločností.
5. Všetky doručené pripomienky boli potvrdené a zaradené do dokumentu pripomienok a odpovedí (*Comment Response Document, CRD*), ktorý bol uverejnený na internetovej stránke agentúry dňa 11. decembra 2006. Niektoré pripomienky viedli k zmenám v navrhovaných zmenách a doplneniach a sú vyjadrené v CRD.
6. Pripomienky boli predložené k postupu vybavovania žiadostí o letové povolenie. Podľa článku 15 nariadenia Komisie (ES) č. 1592/2002 sa povinnosti v oblasti letovej spôsobilosti delí medzi agentúru a štátne letecké úrady (*National Aviation Authorities, NAA*). Preto musia byť obidve zložky zapojené do procesu vydávania letových povolení. V postupe uvedenom v NPA č. 9/2006 bolo zapojenie agentúry iniciované zo strany NAA, ktoré prijímajú žiadosť, ale žiadateľovi bolo súčasne odporúčané, aby sa spojil priamo s agentúrou a predložil jej potrebné dokumenty. Ukázalo sa to ako zavádzajúce. Agentúra uznala, že postup by mohol byť zlepšený zavedením zvláštneho schvaľovacieho postupu, zahŕňajúceho účasť agentúry.

---

<sup>1</sup> Nariadenie Komisie (ES) č. 1702/2003 z 24. septembra 2003 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií (Ú.v. ES L 243, 27.9.2003, s. 6). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 706/2006 z 8. mája 2006 (Ú.v. EÚ L 122, 9.5.2006, s. 16).

<sup>2</sup> Nariadenie Komisie (ES) č. 2042/2003 z 20. novembra 2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností (Ú.v. ES L 315, 28.11.2003, s. 1). Nariadenie zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 707/2006 z 8. mája 2006 (Ú.v. EÚ L 122, 9.5. 2006, s. 17).

<sup>3</sup> Rozhodnutie správnej rady o postupe platnom pre agentúru pri vydávaní stanovísk, technických podmienok osvedčovania a materiálov s pokynmi. EASA MB/7/03 z 27.6.2003 (postup pri vytváraní predpisov).

<sup>4</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1592/2002 z 15. júla 2002 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (Ú.v. ES L 240, 7.09.2002, s. 1.). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 1701/2003 z 24. septembra 2006 (Ú.v. ES L 243, 27.9.2003, s. 5).

7. NPA č. 9/2006 predpokladá poskytnutie niektorých oprávnení týkajúcich sa vydávania letového povolenia pre schválené projekčné organizácie a pre schválené výrobné organizácie. Ako reakcia na niektoré pripomienky agentúra rozhodla aj o poskytnutí niektorých oprávnení schváleným organizáciám pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti. Pretože tieto organizácie sa riadia nariadením Komisie (ES) č. 2042/2003 z 20. novembra 2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností, musí byť toto nariadenie tiež zmenené a doplnené.
8. Po uverejnení CRD prišlo 11 odpovedí od národných orgánov, odborných organizácií a súkromných spoločností. Po preskúmaní odpovedí agentúra rozhodla nahradiť v časti 21A.708 písm. c) a 21A.713 v anglickej verzii termín „justification“ termínom „substantiation“ (pozn. prekladateľ: zmena sa netýka slovenskej verzii textu, ponecháva sa výraz „odôvodnenie“) a upraviť časť 21A.710 jasným stanovením právomocí a povinností agentúry, príslušných orgánov a schválených organizácií, pokiaľ ide o schvaľovanie letových podmienok pre letové povolenie. V niektorých odpovediach boli presadzované ďalšie zmeny a doplnenia nariadenia Komisie (ES) č. 2042/2003, ktoré dopĺňajú niektoré oprávnenia organizácií pre riadenie letovej spôsobilosti doplnením ustanovení pre personál a urobením zmeny vo formulári osvedčenia o schválení.
9. Po konečnom internom preskúmaní agentúra rozhodla urobiť nasledujúce ďalšie zmeny a doplnenia pre právnu istotu a vnútornú a vonkajšiu dôslednosť.  
Jeden z prípadov, keď sa letové povolenie považuje za vhodné, sa vypúšťa (časť 21A.701 písm. a) ods. 16) a ďalší sa mení a dopĺňa (časť 21A.701 písm. a) ods. 15). V týchto ustanoveniach bola agentúre daná právomoc rozhodovať prípad od prípadu o spôsobilosti pre letové povolenie. Právna istota si vyžaduje, aby v legislatíve boli pevne stanovené prípady, v ktorých je možné vydať letové povolenie.  
Odsek o spôsobilosti sa mení a dopĺňa doplnením spôsobilosti pre žiadosť o schválenie letových podmienok. Je to v súlade s koncepciou zvláštného schvaľovania letových podmienok.  
Možnosť akreditovaných štátnych leteckých úradov (NAA) schvaľovať letové podmienky sa z časti 21A.710 vypúšťa. Možnosť agentúry vyčleniť niektoré úlohy do NAA, ako aj súvisiaci akreditačný postup, je v súčasnej dobe zahrnutá do postupov agentúry a nepovažuje sa za vhodné povýšiť ich na úroveň legislatívy.

### **III. Obsah stanoviska agentúry**

10. Nariadenie (ES) č. 1592/2002 v čl. 5 ods. 3 písm. a) stanovuje vydávanie letových povolení odchyľne od pravidiel pre vydávanie osvedčení o letovej spôsobilosti. Letové povolenie sa všeobecne vydáva, keď je osvedčenie o letovej spôsobilosti dočasne neplatné (napr. ako výsledok poškodenia), alebo keď osvedčenie o letovej spôsobilosti nemôže byť vydané (napr. ak lietadlo nespĺňa základné požiadavky na letovú spôsobilosť, alebo ak ešte nebola preukázaná zhoda), ale lietadlo je aj tak schopné uskutočniť bezpečný let. V priebehu spracúvania návrhu nariadenia komisie (ES) č. 1702/2003 sa schválilo, že otázku vydávania letového povolenia je treba riešiť formou spoločných požiadaviek musia riešiť vydávanie letového povolenia. Pre nedostatok času však nebol spracovaný žiadny podrobný a ucelený súbor požiadaviek a prijateľné prostriedky zhody (*Acceptable Means of Compliance, AMC*) a materiál s usmerneniami (*Guidance material, GM*). Preto bolo ustanovené prechodné obdobie do 28. marca 2007, počas ktorého štátne letecké úrady

(*National Aviation Authorities, NAA*) budú ďalej zodpovedné za všetky aspekty týkajúce sa letového povolenia s tým, že agentúra dostane čas na prípravu stanoviska k zmene a doplneniu nariadenia č. 1702/2003. Mnohé pripomienky k návrhu časti 21A.185 („Vydávanie letových povolení“) predložené v priebehu konzultácií o prvom vydaní nariadenia č. 1702/2003 boli odložené na neskoršie a predpokladalo sa, že budú riešené v rámci tejto normotvornej činnosti. Toto stanovisko obsahuje návrhy na riešenie všetkých týchto otázok.

11. Toto stanovisko vychádza zo súčasnej verzie nariadenia (ES) č. 1592/2002. Agentúra uznala, že bol urobený návrh na zmenu článku 15 nariadenia (ES) č. 1592/2002, ktorý by mohol dlhodobo ovplyvniť právny základ vydávania letových povolení. Tento návrh v súčasnej dobe posudzuje európsky zákonodarný orgán, než sa stane konečnou zmenou a doplnením, a pred jeho schválením môže byť ešte upravený. Preto bolo dohodnuté, že sa nebude používať ako základ pre toto stanovisko. Keď bude prijatá konečná zmena a doplnenie nariadenia (ES) č. 1592/2002, agentúra vyhodnotí potrebu ďalšej zmeny a doplnenia nariadenia Komisie (ES) č. 1702/2003.
12. Jednou z hlavných úloh pri spracúvaní tohto stanoviska bolo riešenie rozdelenia povinností medzi agentúrou a príslušnými orgánmi členských štátov. Agentúra je jasne zodpovedná za všetky otázky týkajúce sa schválenia návrhu, zatiaľ čo členské štáty zodpovedajú za určenie zhody jednotlivého lietadla s návrhom, ktorý schválila agentúra. Tradičné letové povolenie obsahuje obidva prvky v jednom osvedčení. Keďže sa však väčšina letových povolení vydáva pre lietadlá, ktoré nespĺňajú schválený návrh, môže príslušný orgán členského štátu vydať letové povolenie len potom, keď agentúra ustanoví, že lietadlo je schopné bezpečného letu. Preto sa pravidlá musia spracovať s prihliadnutím na tieto dve povinnosti, ale so súčasnou snahou zachovať postup, ktorý môže fungovať v každodennej praxi. V dôsledku toho a v snahe vziať do úvahy všetky tieto špecifiká sa navrhuje spracovať novú podčasť P v prílohe k nariadeniu (ES) č. 1702/2003 (časť 21), aby sa jasne riešil prípad letového povolenia, vrátane rôznych styčných plôch.
13. Navrhovaná podčasť P zahŕňa spracované pravidlá pre žiadosť o letové povolenie a pre jeho vydávanie.  
Spôsobilosť pre žiadosť o letové povolenie je obmedzená na špecifické prípady, aby sa zabránilo tomu, že letové povolenie bude použité s cieľom obchádzať pravidlá pre osvedčenia o letovej spôsobilosti. Zvláštnym prípadom spôsobilosti je letové povolenie pre nejaké lietadlo, ktoré po dobu neurčitú nemôže splniť pravidlá pre osvedčenia o letovej spôsobilosti, ale považuje sa za schopné bezpečného letu za vymedzených podmienok. Týka sa to niektorých lietadiel, pre ktoré už neexistuje organizácia, ktorá by zodpovedala za zachovanie letovej spôsobilosti („osirené lietadlá“).  
Žiadateľ sa obracia na NAA so žiadosťou o letové povolenie, ale aby ho dostal, musí tiež zaistiť, aby boli schválené letové podmienky. Tie sa schvaľujú na základe zvláštneho schvaľovacieho postupu, ktorý si vyžaduje zvláštnu žiadosť. Letové podmienky môže schváliť agentúra alebo držiteľ schválenia projekčnej organizácie v prípadoch týkajúcich sa návrhu; alebo NAA, prípadne držiteľ schválenia výrobnjej organizácie či schválená organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti v prípadoch, ktoré sa netýkajú návrhu.  
Letové povolenie môže vydať NAA, držiteľ schválenia projekčnej organizácie, držiteľ schválenia výrobnjej organizácie alebo schválená organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti.

14. Aby bol zabezpečený plynulý prechod od príslušných vnútroštátnych pravidiel na nové pravidlá Spoločenstva, existujúce povolenia sa udeľujú maximálne na dobu jedného roka. Podmienky pre letové povolenie sa poskytujú na dobu neurčitú, pokiaľ agentúra nemá proti tomu námietky. S cieľom zvýšiť právnu istotu bola doplnená lehota pre prípadný nesúhlas agentúry.

V Kolíne nad Rýnom 8. februára 2007

P. GOUDOU  
Výkonný riaditeľ